

Kotihoidon myöntämisen perusteet

Myöntämisen perusteet 1.1.2025 alkaen

Sisällysluettelo

1	Kotihoito	2
2	Kotihoidon palvelun hakeminen ja vireilletulo.....	3
3	Palvelutarpeen arviointi.....	4
4	Asiakkaalle laadittavat suunnitelmat.....	4
5	Palvelun järjestäminen ja päätöksenteko	5
6	Kotihoidon palvelujen sisältö	5
6.1	Sairaanhoidolliset tehtävät.....	7
6.2	Henkilökohtainen hygienia ja vaatehuolto	7
6.3	Ravitseminen	7
6.4	Toimintakyvyn tukeminen	8
6.5	Kodinhoito	8
6.6	Kodin ulkopuolinen asiointi	8
6.7	Muut tehtävät.....	9
6.8	Muut palvelut kotona asumisen tukena	9
7	Kotihoidon palvelun päättyminen	9
8	Asiakirjahallinta.....	10

Tekijät

Kati Poutanen, Hannele Komu ja Marke Varis, palvelujohtajat

Mari Korhonen, Eeva Nykänen, Minna Penttinen ja Anne-Marie Andersson, palvelupäälliköt

Tarja Husso ja Jaana Hiltunen, johtavat sosiaalityöntekijät

Hannele Nyysönen, palveluesihenkilö

Päivä	Muutos
	Lisätty termi kotisairaalahoito kotihoidon järjestämisen tavaksi

	<p>Palvelutarpeen arvioinnin aloittamiseen lisätty kotihoito asiakas- ja sosiaaliohjauksen lisäksi.</p> <p>Turvapalveluun lisätty, että asiakkaan annettava lupa puhelun tallennukseen.</p> <p>Asiakirjarakennetta muutettu sosiaalihuoltolain mukaiseksi</p>
--	---

1 Kotihoito

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen – Siun soten kotihoidon toiminta perustuu lakeihin, asetuksiin ja suosituksiin.

- [Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista \(812/2000\)](#)
- [Sosiaalihuoltolaki \(1301/2014\)](#)
- [Sosiaalihuoltoasetus \(607/1983\)](#)
- [Terveystuottolaki \(1326/2010\)](#)
- [Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystuotteluista \(980/2012\)](#)
- [Laki sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista \(254/2015\)](#)
- [Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2020–2023: Tavoitteena ikäystävällinen Suomi, STM julkaisu 29/2020](#)
- [Tietosuojalaki \(1050/2018\)](#)
- [Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä \(784/2021\)](#)
- [Pohjois-Karjalan hyvinvointialue – Siun soten strategian mukaiset arvot.](#)

Kotihoito tukee asiakkaan hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä, itsenäistä suoriutumista ja osallisuutta. Tavoitteena on, että asiakas voi asua turvallisesti omassa kodissaan. Sosiaalihuoltolain (1301/2014 § 19 a) mukaista kotihoitoa järjestetään henkilölle, jonka toimintakyky on alentunut korkean iän, sairauden, vamman tai muun vastaavan syyn vuoksi. Asiakkaan ikä ei ole kotihoidon palvelujen piiriin oikeuttava tai rajaava tekijä. Kotihoitoa voidaan järjestää myös henkilölle, joka tarvitsee sitä erityisen perhe- tai elämäntilanteen perusteella. Kotihoitoa järjestetään vuorokauden ajasta riippumatta.

Tilapäinen kotihoito voi olla kotihoitoa tai kotisairaanhoidtoa esimerkiksi akuutin sairauden jälkihoito kotona. Käynnit ovat joko määräaikaista enintään kahden kuukauden ajan tai yksittäisiä käyntejä.

Säännöllinen kotihoito alkaa kuntouttavalla arviointijaksolla. Asiakkuuteen voi tulla myös ilman arviointijaksoa tilanteissa, joissa hoidon ja hoivan tarve on selkeä, esimerkiksi kotisaattohoito. Kotihoito voi olla kotiin annettavaa hoitoa ja hoivaa sekä kotisairaanhoidtoa. Säännöllisen kotihoidon asiakkaiksi luetaan henkilöt, joilla on säännölliset sovitut käynnit vähintään kerran viikossa ja palvelujen kesto on yli kaksi kuukautta.

Kuntouttavan arviointijakson aikana arvioidaan asiakkaan palvelutarve ja toimintakyky moniammatillisesti RAI-arviointia hyväksi käyttäen. RAI-arviointi on laaja-alainen terveydentilan ja toimintakyvyn kartoitusmittaristo. Arviointijakson aikana selvitetään asiakkaan kuntoutumisen mahdollisuutta ja kotona selviytymistä. Arviointijakson pituus on enintään kuusi viikkoa.

Miun aktiivinen arki -kuntoutusjakso on tarkoitettu säännöllisen kotihoidon asiakkaille, joiden toimintakyky on heikentynyt ja pärjääminen kotona on vaikeutunut tai vaarassa vaikeutua. Asiakas ja asiakkaan omatyöntekijä ja/tai omahoitaja arvioivat yhdessä arkikuntoutusjakson tarvetta ja hyötyjä. Arvioinnin pohjalta laaditaan moniammatillisesti asiakaslähtöinen arjen kuntoutumissuunnitelma ja käynnistetään arkikuntoutus toimintakyvyn palauttamiseksi. Kuntoutusjakson pituus on enintään 12 viikkoa.

Tilapäinen tehostettu kotihoito ja kotisairaalahoido toteuttaa väliaikaista, sairaalatasoista hoitoa potilaan kotona tai muussa sen hetkessä asuinpaikassa (esimerkiksi hoitokoti tai tehostetun palveluasumisen yksikkö). Hoidon piiriin pääsemiseksi tarvitaan lääkärin arvio hoidon tarpeesta (lääkärin lähete tai hoidosta sopiminen terveydenhuollon ammattilaisten välillä). Tehostetussa kotihoidossa ja kotisairaalassa hoidetaan esimerkiksi akuutteja infektiopotilaita (iho-, virtsatie- ja hengitystieinfektiot, sepsis, leikkaushaava- ja proteesi-infektiot) ja palliatiivisen hoidon potilaita (erityisesti kotisaattohoidon tuki ja toteutus). Tehostetun kotihoidon ja kotisairaalan henkilökunta tekee tarvittaessa hoidon tarpeen arviointeja kotona tai asumispalveluyksiköissä asiakkaan voinnin muuttuessa äkillisesti.

Yhteisöllinen asuminen on tarkoitettu asiakkaille, jotka eivät tarvitse ympärivuorokautista palvelua, mutta hyötyvät päivittäisistä sosiaalisista kontakteista. Yhteisöllisessä asumisessa oleville asiakkaille laaditaan asiakkaan tarpeita tukeva palvelukokonaisuus kotihoidon ja tukipalvelujen myöntämisen perusteita soveltaen. Yhteisöllistä asumista järjestetään esimerkiksi ryhmäkotimuotoisesti.

2 Kotihoidon palvelun hakeminen ja vireilletulo

Kotihoidon palvelu voi tulla vireille, kun asiakas, hänen omaisensa tai muu edustaja ilmaisee suullisesti, hakemuksella tai muulla ilmoituksella asiakkaan kotihoidon palvelujen tarpeen Seniorineuvonta Ankkuriin (puh. 013 330 2890).

Asiakkaan kotikunta tulee olla Siun soten alueella saadakseen kotihoidon palvelua tai asiakkaalla on oltava maksusitoumus omalta hyvinvointialueelta kansanterveyslain edellyttämiin palveluihin, tai erikseen harkittaviin sosiaalihuollon palveluihin.

3 Palvelutarpeen arviointi

Vireilletulon jälkeen kotihoidon palvelujentarve arvioidaan. Palveluntarvetta arvioi hakijan ja tarvittaessa hänen läheistensä kanssa asiakas- tai sosiaaliohjaaja tai sosiaalityöntekijä. Erityisen tuen tarpeessa olevan asiakkaan kotihoidon tarvetta arvioi gerontologinen sosiaalityöntekijä tehden yhteistyötä eri vastuuyksiköiden kanssa prosessin eri vaiheissa. Sosiaalityöntekijä laatii erityisen tuen asiakkaalle palvelutarpeen arvioinnin, asiakassuunnitelman sekä päätökset vastaten asiakkaan palvelukokonaisuudesta.

Yli 75-vuotiaan hakijan palvelutarpeen selvittäminen aloitetaan asiakkaan tilanteen mukaan joko välittömästi, tai seitsemän arkipäivän kuluessa hakemuksen saapumisesta tai yhteydenotosta (vireilletulo). Alle 75-vuotiaan hakijan palvelutarpeen arviointi aloitetaan kohtuullisessa ajassa, noin 14 vuorokauden sisällä hakemuksen saapumisesta tai yhteydenotosta, ellei tilanne ole kiireellinen.

Palvelutarpeen arviointi tehdään siten kuin vanhuspalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisesti. Palvelutarpeen arvioinnissa käytetään apuvälineenä RAI-arviointityökalua. Palvelutarpeen arvioinnissa arvioidaan hakijan terveydentila, toimintakyky, elämäntilanne sekä tuen tarve tilanteen edellyttämässä laajuudessa.

Palvelutarpeen arviointia tehtäessä asiakkaan kanssa käydään läpi erilaiset vaihtoehdot palvelujen järjestämiseksi. Palvelujen järjestämisessä huomioidaan omaisen tai läheisen osallisuus sekä julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin palvelut. Asiakkaan itsemääräämisoikeutta kunnioitetaan ja otetaan huomioon hänen toiveensa, mielipiteensä ja yksilölliset tarpeensa.

Palvelutarpeenarvioinnin perusteella asiakas voidaan ohjata kotihoidon arviointijaksolle. Kotihoidon kuntouttava arviointijakso on tarkoitettu asiakkaille, joilla säännöllisen kotihoidon tarve näyttää todennäköiseltä. Kuntouttavan arviointijakson pituus on yhdestä kuuteen viikkoa.

Palvelutarpeen arviointi ja palvelujen aloittaminen edellyttää asiakkaan tai hänen edunvalvojansa antamaa suostumusta asiakastietojen katseluun, kirjaamiseen ja tietojen luovuttamiseen. Suostumuslomakkeeseen pyydetään asiakkaan tai hänen laillisen edustajansa allekirjoitus, jonka jälkeen se tallennetaan asiakas- ja potilastietojärjestelmään.

4 Asiakkaalle laadittavat suunnitelmat

Mikäli palvelutarpeen arvioinnissa ilmenee asiakassuunnitelman tarpeellisuus omatyöntekijä tai palvelutarpeen arvioinnin tehnyt viranhaltija laatii tai päivittää asiakassuunnitelman. Asiakassuunnitelma laaditaan yhdessä asiakkaan kanssa siten kuin vanhuspalvelulain 16 §:ssä ja sosiaalihuoltolain 39 §:ssä säädetään. Asiakassuunnitelmassa sovitaan kaikista asiakkaan tarvitsemista sosiaali- ja terveystalviteista. Asiakassuunnitelmaa päivitetään vähintään kerran vuodessa tai aina palvelutarpeen muuttuessa.

Mikäli asiakkaalle myönnetään säännöllisen kotihoidon palvelu, laaditaan kotihoidon palvelusta erillinen suunnitelma yhteistyössä asiakkaan kanssa. Suunnitelma sisältää kotihoidon käytännön toteuttamiseen liittyvät asiat. Suunnitelman laatimisesta vastaa asiakkaalle nimetty omatyöntekijä tai omahoitaja. Kotihoidon palveluun laadittu suunnitelma päivitetään vähintään puolen vuoden välein tai asiakkaan tilanteen muuttuessa.

5 Palvelun järjestäminen ja päätöksenteko

Säännöllisen kotihoidon myöntämisen perusteena on, että kuntouttavalla arviointijaksolla on todettu asiakkaan jatkuva ja säännönmukainen palveluntarve, vähintään kerran viikossa ja yli kahden kuukauden mittaisena ajanjaksona. Asiakkaan palvelut tulee voida turvata yhden työntekijän auttamana ennalta sovittuja poikkeustilanteita lukuun ottamatta, jolloin palveluja voidaan tilapäisesti antaa kahden työntekijän toimesta.

Kotihoidon palvelusta tehdään asiakkaalle valituskelpoiset palvelu- ja maksupäätökset. Asiakkaalla on oikeus saada kielteinen päätös perusteluineen, mikäli palvelua ei voida myöntää tai palvelu joudutaan päättämään. Kotihoidossa voi olla tilanteita, joissa asiakas joutuu odottamaan palveluun pääsyä. Välitön, kiireellinen huolenpito järjestetään asiakkaalle.

Palveluista peritään asiakasmaksu, joka määräytyy asiakasmaksulain ja -asetuksen sekä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen – Siun soten vahvistamien asiakasmaksujen mukaan. Voimassa olevat asiakasmaksut löytyvät verkkosivuilta [sosiaalihuollon asiakasmaksut - siunsote.fi](https://www.siunsote.fi/sosiaalihuollon-asiakasmaksut). Tulosidonnainen palvelu vaatii tulotietojen selvittämisen, tulotiedot selvitetään arviointijakson aikana. Kotihoidon maksuissa voidaan käyttää harkintaa asiakkaan varallisuus ja tulotiedot huomioiden. Palvelujen maksuista on mahdollista hakea asiakasmaksun alennusta tai poistoa taloudellisin syin. Ohje löytyy verkkosivuilta [maksualennushakemuksen ohje - siunsote.fi](https://www.siunsote.fi/maksualennushakemuksen-ohje).

Asiakas ohjataan palveluntarvetta vastaaviin palveluihin, mikäli kotihoidon myöntämisperusteet eivät täyty. Kotihoidon palvelut eivät ole mahdollisia asiakkaille, jotka tarvitsevat ainoastaan lääkkeiden annostelu-, siivous-, pyykkihuolto, kauppa- tai muita asiointipalveluja. Jos asiakas pääsee asioimaan itse kodin ulkopuolella hän ei ole oikeutettu kotona toteuttaviin sairaanhoidollisiin toimenpiteisiin (esimerkiksi ompeluiden poisto, haavahoito tai verinäytteiden otto), vaan asiointi on ensisijaisesti omalla terveysasemalla. Tilanteessa, jossa asiakas ymmärtää oman palvelutarpeensa, mutta ei sitoudu suunnitelmassa sovittuihin palveluihin, asiakas ohjataan muihin palveluihin.

6 Kotihoidon palvelujen sisältö

Kotihoidon palvelut myönnetään palvelutarpeen arviointiin perustuen. Palvelut toteutetaan yhdessä asiakkaan kanssa, asiakkaan voimavarat huomioiden. Kotihoitoon sisältyy asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukainen

- 1) hoito ja huolenpito
- 2) toimintakykyä ja vuorovaikutusta edistävä ja ylläpitävä toiminta
- 3) muu kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu henkilön suoriutumista tukeva toiminta
- 4) kotisairaanhoido ja kotisairaala.

Yksittäisen asiakkaan kohdalla kotihoidon kokonaisuus muodostuu yhdestä tai useammasta edellä mainitusta toiminnosta. Kotihoidon tavoitteet ja sisältö vaihtelevat myös sen mukaan, mikä on aiheuttanut asiakkaan toimintakyvyn heikkenemisen ja kotihoidon palvelun tarpeen. Kotihoito voi olla joko tilapäistä tai säännöllistä asiakkaan elämäntilanteesta ja palvelutarpeesta riippuen.

Kotihoitoa voidaan toteuttaa ja täydentää teknologisten ratkaisujen ja palvelujen avulla. Teknologian avulla lisätään asiakkaan kotona asumisen mahdollisuuksia ja turvallisuutta. Lääkehoitoa toteutetaan **lääkeannostelijan** avulla, mikäli asiakkaan tilanne sen sallii. Kotihoidon etäkäyntejä tehdään **kuvapuhelimen** välityksellä.

Seurantasoitto palvelu on tarkoitettu asiakkaille, joiden voinnin seuranta tehdään puhelinsoittona. Kotihoidon palvelujen toteuttamiseksi asiakkaalle voidaan asentaa asiakkaan suostumuksella avainsäilö.

Turvapalvelulaitteet, on tarkoitettu asiakkaille, joilla toimintakyvyn heikkeneminen ja erilaiset sairaudet aiheuttavat äkillistä palvelun tai hoidon tarvetta vuorokauden ajasta riippumatta. Turvapalvelulaitteet sisältävät yksilölliset laiteratkaisut sekä turvahälytystehtävien vastaanoton ja auttamistoiminnan. Asiakas luovuttaa kotihoidon ja/tai turvapalvelujen käyttöön kotinsa avaimet ja suostuu siihen, että turvahälytyspuhelimet tallennetaan. Lisätietoja turvapalvelusta ja turvapalvelulaitteista on luettavissa [Tukipalvelujen myöntämisen perusteet ikääntyneiden palveluissa](#).

Kotihoidon palveluun eivät kuulu raha-asioiden hoitaminen eikä rahan käsittely. Pankkiasioista huolehtii asiakas itse, omainen/läheinen, edunvalvoja tai välitystilin hoitaja. Muita palvelun ulkopuolelle jääviä tehtäviä ovat lemmikkieläinten hoito, kiinteistöhoito sekä asunnon perusteellinen ja säännöllinen siivous. Kotihoidon myöntämisen perusteena on myös työntekijän koskemattomuuden ja turvallisuuden toteutuminen kotikäynnin aikana ja koko kotihoidon henkilöstön tulee voida osallistua asiakkaan hoitoon. Jos kotihoidon toteuttamisen arvioidaan olevan hoitavalle henkilökunnalle hallitsematon työturvallisuusuhka ja asiakas ei suostu tai kykene muuttamaan hoito-olosuhteita, kotihoito voidaan lopettaa ja/tai asiakas ohjataan hänen tarpeitaan vastaaviin muihin palveluihin tai hoito järjestetään kodin ulkopuolella. Asiakas sitoutuu käyttämään hoitoon tarvittavia apuvälineitä, mikäli niiden käyttäminen on asiakkaan hoidon kannalta oleellista ja niiden käyttö on edellytys asiakkaan ja työntekijän turvallisuuden takaamiselle hoitotilanteissa. Vuoteeseen hoidettavan asiakkaan hoito voidaan toteuttaa hänen kotonaan, jos hänen hoitonsa voidaan turvata myös käyntien välillä. Työntekijän läsnäollessa ei saa tupakoida. Lemmikkieläimet pidetään käyntien aikana kytkettyinä tai toisessa huoneessa. Ulkopuolisten henkilöiden läsnäolo kotikäynnin aikana ei saa vaarantaa kotihoidon henkilöstön turvallisuutta.

6.1 SAIRAANHOIDOLLISET TEHTÄVÄT

Kotihoito sisältää sairaanhoidollisia tehtäviä joko tilapäisenä tai säännöllisenä palveluna. Sairaanhoidollisia tehtäviä ovat esimerkiksi lääke-, kipu- ja haavahoidon toteuttaminen ja seuranta. Sairaanhoidollisista tehtävistä huolehditaan kotihoidon toimesta, mikäli asiakas ei sairautensa tai alentuneen toimintakykynsä vuoksi kykene käyttämään kodin ulkopuolisia terveyspalveluita.

Jos säännöllisen kotihoidon asiakas tarvitsee apua lääkehoidon toteuttamisessa, asiakas kuuluu pääsääntöisesti koneellisen annosjakelun piiriin. Lääkkeet toimitetaan kotihoidon toimesta asiakkaan kotiin. Asiakas maksaa itse lääkkeensä. Annosjakelua varten myönnetään Siun soten kustantama palveluseteli. Annosjakeluasiakkaiden reseptien uusiminen ja lääkkeiden yhteensopivuuden tarkistaminen tapahtuu apteekin toimesta.

Annosjakeluasiakkaiden ja asiakkaiden, joiden lääkkeet jaetaan kotihoidon toimistolla, palveluaikaan lisätään lääkehoidosta kertyvää aikaa:

- 3 tuntia/kuukausi, jos alle 10 säännöllisesti käytettävää lääkettä
- 4 tuntia/kuukausi, jos yli 10 säännöllisesti käytettävää lääkettä
- 5 tuntia/kuukausi, jos runsaasti lääkkeitä ja annostuskerrat yli 4/vrk

Aikaan sisältyvät lääkkeiden tilaukset ja toimitukset.

Lääkehoito voidaan toteuttaa joko kokonaan tai osittain käyttämällä lääkeannostelijaa. Asiakkaan lääkkeet säilytetään asiakkaan kotona. Lääkkeiden säilytykseen suositellaan lukollista lääkekaappia tai muuta lukittavaa kaappia, joka asiakkaan tulee itse hankkia ja kustantaa.

6.2 HENKILÖKOHTAINEN HYGIENIA JA VAATEHUOLTO

Avustaminen henkilökohtaiseen hygieniaan liittyvissä asioissa perustuu asiakkaan tarpeeseen.

Asiakkaan pyykkihuolto järjestetään ensisijaisesti yksityisen pesulapalvelun kautta tai läheisten auttamana. Tarvittaessa kotihoito kuljettaa pesulaan lähtevät pyykki pesulan auton hakupisteeseen. Asiakkaan käyttövaatteista koostuvat pyykki laitetaan poikkeustapauksissa peseytymään asiakkaan omaan tai taloyhtiön pesukoneeseen suunnitelmassa sovituin käytäntein asiakkaan omalla vastuulla.

6.3 RAVITSEMUS

Ravitsemuksen tilan huomiointi on tärkeä tekijä asiakkaan hyvinvoinnissa. Kotihoito avustaa tarvittaessa aamu-, väli- ja iltapalan laitossa, aterioiden tilaamisessa ja lämmittämisessä. Säännöllisen kotihoidon asiakkaan ravitsemuksen seurantaan kuuluu painon mittaus vähintään 3 kuukauden välein. RAI-arviointiin sisältyy ravitsemustilan arviointi, tarvittaessa lisäksi tehdään MNA-arviointi.

6.4 TOIMINTAKYVYN TUKEMINEN

Asiakkaan toimintakyvyn tukeminen on arjen omatoimisuuden tukemista. Kotihoidon kuntouttavan arviointijakson alussa laaditaan moniammatillisesti yhdessä asiakkaan kanssa arjen toimintasuunnitelma toimintakyvyn tukemisesta. Suunnitelmassa huomioidaan apuvälineiden tarve ja ohjataan niiden käytössä. Suunnitelmaan kirjataan asiakkaan omat tavoitteet ja toiveet sekä konkreettiset keinot näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Asiakkaan turvallisuutta tuetaan tekemällä kodin turvallisuus selvitys ja toteuttamalla tarvittavia muutoksia asiakkaan suostumuksella. Ulkoilun järjestämisessä auttavat omaiset, vapaaehtoisjärjestöt ja yksityiset palveluntuottajat.

Asiakkaan toimintakykyä ja palvelutarvetta arvioidaan aina toimintakyvyn muuttuessa tai vähintään puolen vuoden välein RAI-arvioinnin yhteydessä. Tarvittaessa käynnistetään intensiivinen moniammatillinen kuntoutusjakso (Miun aktiivinen arki -kuntoutusjakso) toimintakyvyn parantamiseksi, jonka aikana laaditaan uusi arjen toimintasuunnitelma. Kuntoutusjakson tunnit huomioidaan säännöllisen kotihoidon asiakasmaksussa.

6.5 KODINHOITO

Kotihoito huolehtii tarvittaessa kodin yleissiisteydestä yhdessä asiakkaan kanssa esimerkiksi näkyvien roskien siistimisestä, roskien viemisestä, vuoteen sijauksesta ja tiskauksesta. Kotihoito voi tarvittaessa avustaa kodin lämmityksessä, mikäli palvelua ei ole muuten saatavilla ja polttopuut ovat helposti ja turvallisesti noudettavissa. Toimet tehdään yhteistyössä asiakkaan kanssa huomioiden kuntoutumista edistävä työote ja asiakkaan osallistaminen. Kotihoidon tehtäviin ei sisälly kodin ja vierailijoiden jälkien siivoaminen. Kotihoito avustaa asiakasta tarvittaessa lisäpalvelujen kuten laajemman siivouksen hankkimisessa.

6.6 KODIN ULKOPUOLINEN ASIOINTI

Ruoka- ja päivittäistavarat hoidetaan ensisijaisesti asiakkaan, hänen omaistensa, lähipiirin tai yksityisen palveluntuottajan toimesta. Asiakas voi käyttää myös kauppapalvelua. Mikäli läheisten apua tai kauppapalvelua ei ole saatavilla, voi kotihoito tarvittaessa avustaa ostoksen teossa. Kauppapalveluun käytetyt tunnit huomioidaan säännöllisen kotihoidon asiakasmaksussa. Asiakas huolehtii vaatehankinnoistaan ensisijaisesti itse tai läheistensä avulla. Tarvittaessa kotihoidon työntekijä voi auttaa asiakasta vaatehankinnoissa ja avustaa asioinnissa. Asiakkaan kanssa asioitaessa käytetään taksia tai julkista liikennettä, jonka asiakas itse maksaa.

Kotihoidon henkilöstö ei hoida asiakkaan raha-asioita, ei käsittele käteistä rahaa, eikä käytä asiakkaan pankkikorttia. Pankki- ja raha-asioiden hoito järjestetään omaisten tai lähipiirin turvin. Tarvittaessa asiakas ohjataan kotihoidon sosiaaliohjaajalle raha-asioiden järjestämiseksi. Asiakkaan omahoitaja yhdessä omatyöntekijän kanssa auttaa tarvittaessa välitystilin tai edunvalvojan hakemisessa.

Kun kotihoidon työntekijä toimii saattajana säännöllisen kotihoidon asiakkaalle tilapäisesti tai kertaluontoisesti, peritään tästä erillinen asiakasmaksu. Kun kotihoidon työntekijä toimii saattajana säännöllisen kotihoidon asiakkaalle säännöllisesti, sisällytetään palvelu säännöllisen kotihoidon asiakasmaksuun.

6.7 MUUT TEHTÄVÄT

Kotihoito toimii asiakkaan tukena ja apuna kotona asumiseen liittyvissä asioissa. Kotihoito voi esimerkiksi puhdistaa lumet rappusilta ja kulkuväylältä siltä osin kuin se on välttämätöntä, huolehtia turvalaitteiden toimintakunnosta, avustaa teknologian sekä apuvälineiden hankinnassa ja käytössä. Kotihoidon asiakasta avustetaan tarvittaessa esimerkiksi etuuksien hakemisessa sekä mahdollisten asunnonmuutostöiden vireille saattamisessa.

6.8 MUUT PALVELUT KOTONA ASUMISEN TUKENA

Kotihoidon asiakkaan palveluja voidaan täydentää Siun soten järjestämillä tukipalveluilla. Osa asiakkaan tarvitsemista Siun soten järjestämistä tukipalveluista voidaan sisällyttää säännöllisen kotihoidon asiakkaan kuukausimaksuun. Näitä ovat tilanteet, joissa tukipalvelujen tarve on säännöllisesti toistuvaa ja ne on kirjattu asiakkaalle laadittuun kotihoidon suunnitelmaan. Tukipalvelujen myöntämisen perusteisiin ja sisältöön voi tutustua tarkemmin: [Tukipalvelujen myöntämisen perusteet ikääntyneiden palveluissa](#).

Siun soten järjestämien tukipalveluiden lisäksi iäkkään kotona pärjäämistä voidaan tukea järjestö- ja vapaaehtoistoiminnalla. Järjestö ja vapaaehtoistoiminta täydentää Siun soten järjestämiä palveluja lisäten asiakkaan sosiaalista toimintakykyä ja yhteisöllisyyttä. Omaisten ja läheisten osallistuminen kotihoidon asiakkaan hoivan toteuttamiseen on merkityksellistä ja se huomioidaan asiakkaan palvelukokonaisuuden suunnittelussa.

Tuettua asumista järjestetään asiakkaille, jotka tarvitsevat tukea itsenäiseen asumiseen tai itsenäiseen asumiseen siirtymisessä. Tuetulla asumisella tarkoitetaan asiakkaan asumisen tukemista sosiaaliohjauksella ja muilla sosiaalipalveluilla. Tuetussa asumisessa asuva asiakas tarvitsee tukea ja ohjausta kyetäkseen asumaan itsenäisesti kotonaan, tukiasunnossa tai siirtymisessä itsenäiseen asumiseen. Asiakas asuu lähtökohtaisesti omassa kodissaan vuokra-, omistus- tai muussa vastaavassa asunnossa. Tuettu asuminen voi olla myös ryhmäkotimuotoista. Kotihoito tuottaa palvelut asiakkaille.

7 Kotihoidon palvelun päättyminen

Kotihoidon tarvetta ja määrää arvioidaan säännöllisesti. Kotihoidon palvelut päättyvät, kun asiakkaalla ei ole enää kotihoidon tarvetta, palvelu järjestyy muuta kautta, asiakas kieltäytyy palvelusta tai hän ei sitoudu suunnitelman

mukaisiin palveluihin. Kotihoidon palvelut päättyvät myös silloin, kun kyseessä on hallitsematon työturvallisuuden uhka. Asiakkaalle tehdään kielteinen päätös perusteluineen, mikäli kotihoidon palvelut päättyvät.

Asiakkaan palveluntarpeen kasvaessa pysyvästi yli 70 tuntia kuukaudessa tai käyntimäärän ollessa yli neljä käyntiä vuorokaudessa tai hoivan ja hoidon toteuttamiseksi tarvitaan pysyvästi kahta työntekijää, kotihoito ei voi yksin turvata tarkoituksenmukaista ja turvallista asiakkaan kotona asumista. Jos hoidon toteuttaminen vaatii kaksi työntekijää käynnille, molempien työntekijöiden aika huomioidaan asiakkaalle annettavassa ajassa. Mikäli asiakas haluaa jatkaa kotona asumista kotihoidon turvin runsaista avuista huolimatta, hänen kanssaan ja mahdollisesti hänen läheistensä kanssa neuvotellaan lisäpalvelujen ostamisesta asiakkaan itsensä kustantamana. Kotihoidon palvelujen päättämisestä neuvoteltaessa neuvotteluihin osallistuu asiakkaalle nimetty omatyöntekijä ja/tai omahoitaja.

8 Asiakirjahallinta

Tietojen käsittelyssä on toteutettava tietosuojaja- ja tietoturvasäädöksiä. Yksikössä tehdään asiakkaan hoivan kannalta riittävät ja asianmukaiset kirjaukset. Toimintayksikössä on arkistointisuunnitelma ja asiakirjahallintoa koskevat kirjalliset ohjeet, joista ilmenevät mm. ohjeet asiakas- ja potilasasiakirjojen laadinnasta, säilyttämisestä ja salassapidosta, kirjaamiseen liittyvät käytännöt ja menettelyohjeet, vastuut, tietojen luovutus, asiakirjojen säilytys ja hävittäminen. Rekisterinpitäjän tietosuojaselosteet ovat [EU:n yleisen tietosuojasetuksen 2016/679](#) mukaiset ja asiakkaiden nähtävillä verkkosivuilla [henkilötietojen käsittely - siunsote.fi](#). Asiakirjahallinnon vastuista ja tehtävistä on sovittu ja vastuuhenkilö on nimetty.

Asiakasta koskevia tietoja ei luovuteta ilman asiakkaan omakätisesti allekirjoittamaa nimenomaista suostumusta tai lainsäädöstä. Jos asiakas ei kykene ymmärtämään annettavan suostumuksen merkitystä, tietoja saa antaa hänen laillisen edustajansa suostumuksella. Suostumus tietojen luovuttamiseen pyydetään kirjallisena. Asiakkaalla on oikeus tarkastaa itseään koskevat sosiaalihuollon asiakasrekisteriin tallennetut tiedot, lisätietoja verkkosivuilla [asiakirjojen kopiot - siunsote.fi](#).